

DE MONA DRVIDVM INSULA, ANTIQVI-

TATI SVAE RESTITVTA (CVIVS IN ANGLIAE DESCRIPTIONE
MEMINIMVS) EPISTOLA NOBILIS ET ERVDITI VIRI HVM-
FREDI LHVDYD; IN QVA ETIAM DE ARMAMENTARIO
ROMANO, CVIVS IN HOLLANDIA FACTA EST MENTIO,
NON INELEGANS DISCEPTATIO.

Q VOD initam inter nos nuper amicitiam obliuioni non tradidisti, meque tuis literis sa-
lutare, & munere mihi gratissimo donare dignatus es, summas ago tibi gratias doctiss.
Orteli: Deumq; testor, nihil vñquam mihi gratius accidere potuisse, quām inter viros doctos
& Antiquitatum assertores, si per longissimam terrarum distantiam hoc liceret, versari. Sed
antequam ad plenum tuā dulcissimā Epistolā responsum deveniam, hoc præfari libet: Me,
postquam bonas literas vix à limine salutasse, meipsum in familiam Illustrissimi Principis
Comitis Arundelij inseruisse, ibique hos quindecim annos continuos mansisse, vbi nec Latinè
loquendi, nec scribendi toto tempore aliqua mihi concessa fuit opportunitas, vnde conti-
git me Latini sermonis elegantiam seruare non potuisse. Tuam igitur humanitatem precor,
vt meam hanc barbariem boni consulas; & non eloquentiam, sed rem ipsam verbis vtcunque
vulgaribus, & phrasī parum Latina expositam, animumq; tui deditiss. consideres: & si quid
posthac ad te mittam, quod libro tuo (cuius mentio aliquod rarum mihi promittere videtur)
inserere libuerit, te logodædalu & diætionis illustratorē constituo. Interim quid ego de hac
turri Britannica (cuius nomē Ortelius iam mundo illustre suis elegantiss. typis fecit) coniectu-
ra assequi possum, (cūm certi nil me legisse contigit) accipito; Britanos, omnesq; Oceani ac-
colas olim pyraticam exercuisse, ex nostris Annalibus Britannica lingua scriptis liquet; eosque
sæpenumero in Morianam, Rutheniam, & Germaniam traieciisse constat, quæ nomina Mo-
rianæ & Ruthenæ, nostrates & Angli nostrarum historiarum interpretes, ob linguæ & histo-
riarum imperitiam, in Mauritanos & Russos satis infeliciter pro Morinis & Flandris contor-
quent. Igitur cūm nullus esset cōmodior portus quām ostium maximū fluuij, verisimile est eos
in illum locum sæpius traieciisse, & inde incolas turrim aliquam ad eorum impetum resisten-
dum fabricasse; & Imperatores Romanos hoc ædificium (nomine seruato) postea in aliud v-
sum conuertisse. Alia etiam coniectura ex eadem officina fabricari potest: Antonini tempore
etiam, cūm iam mare per Saxones & Phrisios infestaretur, ipse hoc ædificium instaurauit im-
positis in eodem ex Britannico exercitu militibus, vnde & nomen adipisci potuit. Restat vna
quæ instar omnium erit. Cūm Britannia tunc temporis esset quasi horreum Occidentalis Im-
perij, & annona illinc transferebatur per Britanos, ad exercitum limitis Germanici custodem
alendum, nullus aptior locus erat deponendi onera, quām in ostio maximi fluminis Rheni,
vbi iterum alterius generis nauibus contra cursum aquæ per Menapios ad Coloniam & Ma-
guntiam usque (vt nunc facit) veheretur, vnde ille locus cūm & esset Mercatorū Britanno-
rum receptaculum, & annona ab illis invectæ quasi horreum, (qualia refert Ammianus Mar-
cellinus Iulianum Cæsarem multa per Galliam & Germaniam pro Britannica annona conser-
uanda extruxisse, & alia incensa & diruta restaurasse) à frequentia Britannorum, Britannici no-
men meruit. Has autem nudas coniecturas nullis testimoniis corroboratas, tuo iudicio excu-
tiendas relinquo, quem non dubito ex multijuga tua cognitione, multò meliora in medium
adferre posse. Restat, vt de Monæ Insulæ nomine & situ, quæ apud Antiquiores & modernos
Authores obseruaui, quæq; ipse experientia & ex linguæ Britanicæ (qua iam illius Insulæ Inco-
læ vtuntur) cognitione didici, tibi cui aliquid denegare, quod vires meæ præstare possint, apud
me piaculi loco erit, aliquid scribam; quāmuis scio me hoc facitando nomen meum multoru
calumniis exponere, quia errores semel imbibiti difficillimè evelluntur, maximè, cūm Poly-
dori Virgilij viri docti, & non vulgaris eloquentiæ authoritate confirmantur: sed pace eorum
dixerim, virum hunc Annales suos manifestis erroribus & mille mendis impleuisse, idq; non
solùm ei accidisse ob imperitiam linguæ Britanicæ, (quā nunc Angli more Germanico tanquā
illis non intellectam Wallicam vocant) sine qua nec nomē ipsius Insulæ rectè intelligitur, cum